

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

M. Tvllii Ciceronis Orationvm Pars ...

Cicero, Marcus Tullius

Coloniae Agrippinae, 1622

M. Tvllii ciceronis pro p. qvinctio

[urn:nbn:de:bsz:31-116541](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-116541)

M. TVLLII CICE-
RONIS PRO P. QVINCTIO,
ORATIO I

- 1 **Q**VAEres in ciuitate dua plurimum possunt ea contra nos amba faciunt in hoc tempore, summa gratia, & eloquentia: quarum alteram, C. Aquili, verer, alteram metuo, eloquentia Q. Hortensij ne me dicendo impediatur, nonnihil commoueor: gratia Sex. Neuij, ne P. Quinctio noceat, id verò non mediocriter permississimum, neq; hoc tantopere querendum, rediretur, haec summa in illis esse, si in nobis essent saltem mediocria, verum ita se res habet, vt ego, qui neque vsu satù, & ingenio parum possum, cum patrono disertissimo comparer, P. Quinctius, cui tenues opes, nulla facultates, exigua amicorum copia sunt, cum
- 2 3 aduersario gratissimò contendat. * Illud quoq; nobis accedit incommodum, quod M. Iunius, qui hanc causam, Aquili, aliquoties apud te egit, homo & in alijs causis exercitatus, & in hac multum & saepe versatus, hoc tempore abest, noua legatione impeditus: & ad me ventum est, qui vt summa haberem cetera, temporis quidem certe vix satis habui, vt rem tantam, tot controuersis implicatam, possem
- 4 cognoscere. * ita, quod mihi consuevit in ceteris causis esse adiumento, id quoque in hac causa deficit: nam quod minus ingenio possum, subsidio mihi diligentiã comparauì: quae quanta sit, nisi tempus, & spatium

ORATIO

adversus
 rius. famam. fortunaque defendam. priore loco caus-
 sam dicere: cum praesertim Qu. Hortensius, qui hoc
 iudicio partes accusatoris obtinet, contra me sit di-
 cturus, cui summam copiam facultatemque dicendi
 natura largita est: ut a sit, ut ego qui tela depellere, &
 vulneribus mederi debeam. cum id facere cogar, cum
 etiam telum aduersarius nullum iecerit: Illud au-
 tem id tempus impugnandi detur. cum & vitandi il-
 lorum impetu potestas ademta nobis erit, & si qua
 in re, id quod parati sunt facere falsum crimen. quasi
 venenatum aliquod telum, iecerint, medicina facien-
 da locus non erit. id accidit praetorū iniquitate, &
 iniuria: primum, quod contra omnium consuetudi-
 nem iudicium prius de probro, quam de re, malum
 fieri: deinde, quod ita constituit id ipsum iudicium,
 ut reus, antequam verbum accusatoris audisset, cau-
 sam dicere cogeret. quod eorum gratia, & potentia
 factum est, qui, quasi sua res, aut honos agatur, ita di-
 ligenter Sex. Neuij studio & cupiditati morem ge-
 runt, & in eiusmodi rebus opes suas experiuntur, in
 quibus, quod plus propter virtutem nobilitatemque pos-
 sunt, eo minus, quantum possint, debent ostendere.
 IO
 Cum tot tantisque difficultatibus affectus atque afflictus
 in tuam C. Aquili fidelem, veritatem, misericordiam
 Quinctius confugerit, cum adhuc ei propter vim ad-
 uersariorum non ius par, non agendi potestas eade-
 re, non magistratus aequales reperiri potuerit: cum ei sum-
 mam per iniuriam omnia inimica atque infesta fuerint:
 te, C. Aquili, vosque, qui in consilio adestis, orat atque
 obsecrat, ut multis iniurijs iactatam atque agitatam
 aequitatem, in hoc tandem loco consistere, & confirma-

Captatio benevolentiae

summa

*non hinc reus in re
consilij officium*

*adversus
adversus*

adversus

adversus

aduersus PRO P.
 patri patiamini. * id
 operi, ut a pro
 fiti cognoscit
 frater, sane
 dem. & atterit
 qui societatem
 ruit quere non ita
 cia utri parafamilia
 ingentium: nam neq
 tem, neq. in
 quod ergo officium
 debet. poterit illi
 in que iam conuulsi
 dicit. est. quare q
 gere, nihil erit nisi
 paucis fructu. sicut
 ac familiaris
 rum rem, que in G
 curatio amica. &
 illis aequitate ab
 cibus in Gallia No
 metra multum loc
 tulo quodam firi
 quam neque quid
 lit, medietate
 mirum. hinc qua
 que fuerit, magis
 ber culu band me
 terat, ad se in pro
 re ita diligenter
 tatem gerent

TIO

adiuncti
ip
solon

PROP. QVINCTIO.

* id quo facilius faceres possitis dabo
 operā, vt à principio res, quæ admodū gesta & cōtracta
 sit, cognoscatur. C. Quinctius fuit. P. Quinctij huius,
 frater, sanè ceterarum rerum pater familias & pruden-
 dens, & attentus, vna in re paulò minus cōsideratus,
 qui societatem cum Sex. Neuiio fecerit, viro bono, ve-
 runtamen non ita instituto, vt iura societatis, & offi-
 cia certis patris familias nosse posset: non quo ei deesset
 ingenium: (nam neq; parum facetus scurra Sex. Ne-
 uius, neq; inhumanus præco est vnquā existimatus)
 quid ergo est? cum ei natura nihil melius, quam vocē
 dedisset pater nihil præter libertatem reliquisset, vocē
 in questum contulit, libertate vsus est, quo impunius
 dicax esset. * quare, quod socium tibi cum velles adū-
 gere, nihil erat, nisi vt in tua pecunia condisceret, qui
 pecunia fructus esset: tamen inductus consuetudine,
 ac familiaritate Quinctius fecit, vt dixi societate ear-
 um rem, que in Gallia comparabantur erat ei pe-
 cunaria res ampla, & rustica sanè bene culta, & fru-
 ctuosa tollitur ab atrijs Licinjs, atque à præconum
 cōfessu in Gallia Neuius, & alpes vsq; trāsiretur. fit
 magna mutatio loci, non ingenij: nā qui ab adolesce-
 ntulo questum sibi instituisset sine impendio, postea
 quam nescio quid impendit, & in commune contu-
 lit, mediocri questu contentus esse non poterat: * nec
 mirum, si is, qui vocē venalem habuerat, ea que voce
 quesuerat, magno sibi questui fore putabat, itaque
 hercule haud mediocriter de communi, quicquid po-
 terat, ad se in priuatam domum seuocabat. qua in
 re ita diligens erat, quasi ij, qui magna fide socie-
 tatem gererent, arbitrio pro socio condemnari so-
 lerent.

de iure C.
de iure N.

alios potest
indere

com

13

ORATIO

lerent. verum his de rebus non necesse habeo dicere
 ea, qua me P. Quinctius cupit commemorare. tamen
 et si causam postulat, tamen, quia postulat, non fla-
 gitat, prateribo. * cum annos iam complures societas
 14 esset, & cum saepe suspectus Quinctio Nevius fuisset,
 neque ita commodè posset rationem reddere earum
 rerum, quas libidine, non ratione gesserat: moritur
 in Gallia Quinctius, cum adisset Nevius, & mo-
 ritur repentinè. heredem testamento reliquit hunc
 P. Quinctium, ut, ad què summus mæror moris sua
 veniebat, ad eundem summus honos quoque perue-
 15 niret. * quo mortuo, nec ita multò post in Galliam
 proficiscitur Quinctius: ibi cum isto Nevio familia-
 riter vivit: annam serè vna sunt, cum & de societate
 inter se multa communicarent, & de tota illa ratio-
 ne atq; re Gallicana: neq; interea verbum vllum in-
 terposuit Nevius, aut societatem sibi quippiam debe-
 re, aut privatim Quinctium debuisse. cum ars alieni
 aliquamulum esset relictum, quibus nominibus pecu-
 niam Roma curari oporteret: auctionem in Gallia P.
 hic Quinctius Narbone se facturum esse proscribit ea-
 16 rum rerum, qua ipsius erant privata. * ibi tum vir o-
 ptimus Sex. Nevius hominem multa verbis deterret,
 ne auctionetur: eum nò ita commodè posse eo tempo-
 re, qua proscripsisset, vendere: Romæ sibi nummorum
 facultatem esse, quam si sciret, communem existi-
 marer pro fraterna illa necessitudine, & pro ipsius af-
 finitate: nam P. Quinctij consobrinam habet in ma-
 trimonio Nevius, & ex ea liberos, quia q; virum bo-
 nū facere oportebat, id loquebatur Nevius: credidit
 Quinctius, eum, qui oratione bonorum imitaretur,

facta

facta quoq; imitatur
 ficit. Romanus profici-
 simul Nevius. * ca-
 pule dabo sit, per
 quod libero cum dicit
 quod propter adven-
 tula nisi nisi quon-
 bu quibus quoniam
 propter nequissimam
 quod si ad diciturum
 ita agbat autem
 ficut videretur consili-
 putat et quæ modo in
 Roma quædam, fimo
 rarum si dicitur. Qu-
 are videtur dicitur
 cor mortuorum, ne-
 relatum habet. ita
 Nevius certum se
 sit. * tunc ille in cog-
 it, quod dicitur sem-
 ma angustia adduc-
 tionis in quo ar-
 fesset et dicitur
 societas omnium
 illo contrarium
 videtur. Quinctius
 detur q; dicitur
 promississet, nō plu-
 ne venderet, domi-
 natione illa periculi

PROP. QVINCTIO.

facta quoque imitaturam. auctionem velle facere desistit: Romam proficiscitur: decedit ex Gallia Romam simul Nevium: * cum pecuniam C. Quinctius P. Scapula debuisset, per te, C. Aquili, decidit & Quinctius, quod liberis eius dissolveret. hoc eo per te agebatur, quod propter arariam rationem non satis erat in tabulis inscriptis, quantum deberetur, nisi a quaestoribus quaesisses quantum solaeretur. decidit, statuit, tu propter necessitudinem, qua tibi cum Scapulis est, quid ijs ad denarium solueretur. * haec omnia Quinctius agebat auctore. & consuafore Nevio: nec mirum, si eius virebatur consilio, cuius auxilium sibi paratum putabat non modo enim pollicitus erat in Gallia, sed Roma quotidie, simul atque sibi hic innoisset, numeraturum se dicebat. Quinctius porro istum posse facere videbat: debere intelligebat: metiri, quia causa, cur mentiretur, non erat, non putabat: quasi dominummos haberet, ita constituit Scapulis se daturum. Nevium certiozem facit: rogat, ut curet, quod dixisset. * tum isle vir optimus (vertor, ne se derideri putet, quod iterum iam dico optimus) qui hanc in summas angustias adductum putaret, ut eum sui conditionibus in ipso articulo temporis astringeret, a se negat daturum, nisi prius de rebus rationibusque societatis omnibus decidisset, & scisset, sibi cum Quinctio controversia nihil futurum posterius, inquit, ista videbimus, Quinctius: nunc hoc velim cures (si tibi videtur) & dixisti, negat, se alia ratione facturum: quod promississet, non plus sua referre, quam si, cum auctione venderet, domini iussu quippiam promississet. * desti-

Quintio Romam

Cap. 19. Quod

distributio

19

20

ausert,

facta

ORATIO

aufert, in Galliam mittit, ut ea, quae proscrisperat, ven-
 nirent. deiora tempore absens auctionatur. Scapu-
 lu difficiliore conditione dissolvit. tunc appellat vltro
 Neium, v. quoniam suspicaretur aliqua de re fore cō-
 trouerfiam, videret, ut quam primū, & quam mi-
 21 nima cum molestia tota res transigeretur. dat iste a-
 micum M. Trebellium: nos communem necessarium,
 qui istius domi erat educatus, & quo vrebatur iste
 plurimum, propinquum nostrum Sex. Alphenū. res
 conuenire nullo modo poterat: propterea quod hic me-
 dio crem iacturam facere cupiebat: iste medicri pre-
 22 da contentus non erat. itaque ex eo tempore res esse
 in vadimonium cepit. cum vadimonia saepe dilata
 essent, & cum aliquantum temporis in ea re esset
 consumptum, neque quicquam profectum esset: venit
 ad vadimonium Neuius. Obsecro C. Aquil, vosq, qui
 adestis in consilio, ut diligenter attendatis, ut singu-
 lare genus fraudis, & nouam rationem insidiarum
 cognoscere possitis. ait se auctionatum esse in Gallia:
 23 quod sibi videretur, se vendidisse: curasse, ne quid sibi
 societas deberet: se iam neque vadari amplius, neque
 vadimonium promittere: si quid agere secum velit
 Quinctius, nō recusare. hic, cum rem Gallicam non cu-
 pe: et requisere, hominem in presentia non vadatier.
 ita sine vadimonio disceditur. deinde Romae dies XXX
 fere Quinctius commoratur: cum ceteris, quae habe-
 bat, vadimonia differt, ut expeditus in Galliam pro-
 ficisci posset. proficiscitur. Roma egreditur ante diem
 24 11. Kalēd. Februarij, Scipione & Norbanio coss. Quo-
 so, ut eum diem memoria mandetis. L. Albus Sex. fi-
 lius, Quirina, vir bonus, & cum primis honestus vna
 profe.

difficile
fructus
audens

profectus est, cum non
 que nominatur, non
 ex Gallia proscrisperat
 qui ut Romanus veni-
 rit Quinctius, quod
 uio esse, non tam
 tum Neuius paruo
 necesse est ab aliis
 certum est, quod
 cuncta profectum
 Quinctius non profectus
 fectus de iuramento
 pulchritudine
 na postulare licet, in
 militariae ac iurata
 vna de iuramento
 facile potest nulli
 ut quod tenet
 etiam si veritate
 non potest vultus
 affertur sicut a for-
 se, & profectus
 Sex. Alphenus pro-
 propinquum Sex. Ne-
 iste prebentur
 rem esse, sicut
 etij consilium, &
 facere nolit, et
 lum ad suam
 & si quid agere

profectus est, cum venissent ad Vada Volaterrana, ^{tabulae pro}
 que nominantur, vident per familiarem Neuij, qui ^{libera memo}
 ex Gallia pueros venales isti adducebat, L. Publici ^{de lo.}
 qui vt Roman venit, narrat Neuij, quo in loco vide- ^{de lo.}
 rit Quinctium, quod nisi ex Publicio narratum Ne- ^{de lo.}
 uio esset, non tam cito res in contentionem venisset. ^{de lo.}
 tum Neuius pueros circum amicos dimittit: ipse suos ^{de lo.}
 necessarios ab atrijs Licings, & a faucibus macelli ^{de lo.}
^{de lo.} corrogat: vt ad tabulam Sestiam sibi adsint hora se- ^{de lo.}
 cunda postridie, veniunt frequentes: istificatur iste P. ^{de lo.}
 Quinctium non stitisse, & se stitisse, tabula maxima ^{de lo.}
 signis hominum nobilium consignatur, disceditur, ^{de lo.}
 postulat à Burrundo pretore Neuius, vt ex edicto bo- ^{de lo.}
 na possidere liceat, insit bona proscribi eius, quicūq̃ fa- ^{de lo.}
 miliaritas fuerat, societas erat, affinitas liberis istius ^{de lo.}
 viuis diuelli nullo modo poterat. * qua ex re intelligi ^{de lo.}
 facile potuit, nullū esse officium in sanctū, atq̃, solen- ^{de lo.}
 ue, quod non auerita cōminuere, atq̃, violare soleat, ^{de lo.}
 etonum si veritate amicitia, fide societas, pietate pro- ^{de lo.}
 pinquitas colitur, necesse est, iste, qui amicum, sociū, ^{de lo.}
 affinem fama ac fortunis spoliare conatus est, vanū ^{de lo.}
 se, & perfidiosum, & impium esse fateatur. * libellos ^{de lo.}
 Sex. Alphensū procurator P. Quinctij, familiaris & ^{de lo.}
 propinquus Sex. Neuij, deicit: seruulum vnum, quem ^{de lo.}
 iste prehenderat, adducit: denunciat, sese procurato- ^{de lo.}
 rem esse, istum, equum esse fama fortunūq̃, P. Quin- ^{de lo.}
 ctij consulere, & adueniunt eius expectare: quod si ^{de lo.}
 facere nolit, atque imbiberit, eiusmodi rationibus il- ^{de lo.}
 lum ad suas condiciones perducere, sese nihil precari, ^{de lo.}
 & si quid agere velit, indico defendere. * Hac autē Ro- ^{de lo.}
 ma ^{de lo.}

tan inquis rationibꝫ apud se non curare

ORATIO

ma geritū, Quinctius interea, cōtra ius & cōsuetudine, edicto pratoris, de saltu, agroq; cōmuni à seruis cōmunib. vi detruditur. Exissima, C. Aquili, id, modo & ratione Roma Neniū sicisse, si hoc, q; per literas istius in Gallia gestum est, recte, atque ordinis factum videtur. expulsus, atque eiecctus ē pradio Quinctius, accepta insigni iniuria, confugit ad C. Flaccum imperatorem, qui tum erat in prouincia: quem, vt ipsius dignitas poscit, honoris gratia nomino. si eam rem quam vehementer vindicandam putauerit, ex decretis eius poteritis cognoscere. * Alphenus inter ea Romam cum isto gladiatore vetulo quotidie pugnabat: vtebatur populo sane suo, propterea, quod iste caput petere non desinebat. iste postulabat, vt procurator iudicatum solui satisfaceret: negat Alphenus, equum esse procuratorem satisfacere, quod reus satisfacere nō deberet, si ipse adesset. appellantur Tribuni: à quibus cū esset certum auxilium petiitum, ita tamen disceditur, vt idibus Sept. P. Quinctium sibi Sex. Alphenus promitteret. venit Romā Quinctius ad vadimonium: sistit se: iste homo acerrimus, honorū possessor, expulsor, ereptor, annū & sex menses nihil petit. quiescit, conditionibus hunc quoad potest, producit: à Cn. Dolabella denique pratore postulat, vt sibi Quinctius iudicatum solui satisfaceret, ex formula quod ab eo perat, cuius ex edicto pratoris Romani bona dies XXX. possessa sint. Nō recusabat Quinctius, quin ita satisfacere iuberet, si bona possessa essent ex edicto, decernit: quā aquū, nihil dico. vnum hoc dico, nouū: & hoc ipsū tacuisse mallem, quoniam vtrumque quiuū intelligere potuisset: iubet P. Quinctium aut satisfacere, aut sponsonē

cum

PROP.

cum Sex. Neniū faceret
viens pratoris dicitur
adeo aut tunc Quinctius
fieri oportere: vt aut
daret: non necesse est
viro dicitur per
le iudicari se videtur
possit esse quoniam
id quod tunc dicitur de
esse dicitur. Dolabella
non videtur: de re
tunc vtrū, ex illis
sequi potest: tunc
per se aut tunc
& contra reus
tunc dicitur: tunc
tunc, qui hoc dicitur
vt aut ipsi capere dicitur
can. cap. capere dicitur
tunc, tunc in altero
dicitur: tunc dicitur
dicitur a se esse ad
nandi, tunc dicitur
si gratia sibi dicitur
C. Aquili tunc dicitur
dicitur, tunc dicitur
non de re pugnans
dicitur videtur: tunc
capere dicitur, vt
tunc dicitur: tunc
tunc dicitur: tunc

inter ea, scilicet a iudice & iudicibus
 C. Aquili, id, mo-
 si hoc qd per literas
 ordina factum
 Quintius,
 ad C. Flaccum im-
 quum, ut ipsum
 nemini, si eam ven-
 ex dote
 inter ea Rome
 ut dicitur: ut dicitur
 si caput petere
 iudicis
 equum esse pro-
 non deberet, si
 esse cer-
 ut dicitur, ut iudicem
 si deditur, aut
 si sitit se
 expulso, et
 si quis sitit, dicitur
 a Cn. Dolabella
 Quintius iudicium
 cuius ex
 XXX. possessa sint
 iudicare iudicem,
 quam equum
 hoc ipse iudicem
 intelligere potuit
 iudicare, aut sponsonem
 cum

PRO P. QVINCTIO.

cum Sex. Nevio facere, ut bona sua ex edicto P. Bur-
 rienti pratoris dies XXX. possessa essent recu(ab)ant, qui
 aderant tum Quinctio: demonstrabant, de re iudicis
 fieri oportere: ut aut vterq; inter se, aut neuter satid-
 daret: non necesse esse famam alterius in iudicium ve-
 nire clamabat porro ipse Quinctius sese idcirco nol-
 le satidare, ne videretur iudicasse, bona sua ex edicto
 possessa esse: sponsonem porro si istiusmodi faceret, se,
 id quod nunc evenit, de capite suo priore loco causam
 esse dicturum. Dolabella (quem admodum solent ho-
 mines nobiles: seu recte seu perperam facere coperunt,
 ita in viros excellunt, ut nemo nostro loco natus as-
 sequi possit) iniuriam facere fortissime perseverat:
 perseverat: aut satidare, aut sponsonem iubet facere,
 interea recusantes nostros advocatos acerrime
submoveri. conurbat: sane discedit Quinctius: neq;
 mirum, cui hac optio tam misera, tamq; iniqua daretur,
 ut aut ipse se capitis damnaret, si satis dedisset: aut
 causam capitis: si sponsonem fecisset, priore loco di-
 ceret, cum in altera re cause nihil esset, quin satis iu-
 dicaret ipse de se, quod iudicium gravissimum est: in
 altera spes esset ad talem tamen virum iudicem, ve-
 niendi, unde eo plura opus auferret, quod minus atulisset
 gratia. sponsonem facere maluit: fecit: et iudicem,
 C. Aquili, sumpsit, ex sponso egit. in hoc summa iu-
 dicij, causaq; tota consistit. iudicium esse, C. Aquili,
 non de re pecuniaria, sed de fama sortitur q; P. Quin-
 ctij vides. cum maiores ita constituerint, ut qui pro
 capite diceret, in posteriore loco diceret: nos, inaudita
 criminations accusatorum, priore loco causam dicere
 intelligis: eos porro, qui de sedere consuevit, vides ac-
 cusare,

Hac

32 opprobriat

debrum
C. Aquili
Dolabella
sualet

ab imp

32 dilemma
commisur
ea

proponit
articul

33 noni
propelata

ORATIO

nem afferret? si quid in controuersiam veniret, aut
intra parietes, aut summo iure experiretur: ita ne est?
quod viri optimifaciunt, & si qui suos propinquos,
ac necessarios charos, honestos esse, atque haberi vo-
lunt, id Sextus Neuius non faceret? qui vsque eò ser-
uet, ferturq; auaritia, vt de suis commodis nolit ali-
quam partem amittere, ne quam partem huic propin-
quo suo vltius ornamentis relinquat: * & is pecu-
niam, si qua deberetur, non peteret, qui, quia quod de-
bitum nunquam est, id datum non est, non pecuniam
modo, verum etiam hominis propinqui sanguinem
virumq; eripere conatur? huic tu molestus esse videli-
cet noluisti, quem nunc respirare liberè non sinis. què
nunc interficere nefarie cupis, eum tum pudenter ap-
pellare nolebas? ita credo, hominem propinquum, tuis
obseruantem, virum bonum, pudentem, maiorè na-
tu, nolebas, aut non audebas appellare. sepe, vt fit, cū
ipse te confirmasset, cum statuisses de pecunia men-
tionem facere, cum paratus, meditat usq; venisses, ho-
mo timidus, virginali verecundia, subitè ipse te reti-
nebas: excidebas: repen: è oratio: cum cuperes appella-
re, non audebas, ne inuitus audiret, id erat profectò.
credamus hoc, Sex. Neuium, citius caput oppugnet, e-
iū auribus percussit, si debuisset, Sexte, petisses sta-
tim: si non statim, pauld quidem post: si non pauld, ac
aliquando: sex quidem illis mensibus profectò, anno
verte te sine controuersia, anno & sex mensibus ve-
rd, cum tibi quoridie preestas hominis fuisse admo-
nendi, verbum nullam facis, biennio iam confectò se-
re, appelles, qui tam perditus ac profusus nepos, non
causa iam, sed abundanti pecunia, sic dissolutus sui-
feruet ella viuit enicitia
feruet et auaritia. Equitè fortis in
gradatio

a min. or. ad mai.
a contrarij
a mai.
39
Similiter
desiderat
antidote
de contrarijs
Comer.
Nihil aliud
remittit.
Tonia
a mai.

gradatio
a mai.
Velle aliqui
Roxellim.

PROP.

set, vt fuit Sex. Neuium
militi videri dicitur. Sed
quam petisset, mortu-
cum cum quantitate
pellas adhibuit, vt
statim, si quid deberet
petitorem quidem
erat: at tunc cum
tuit: at & in promissa
cia subest, vt a
statim, aut tunc libe-
mo alicuius si hinc ac
quid petis dicitur, ma-
est de istis. Sicut
si hoc ipsum, quod
nihil deberet quid
que de re controuersia
qua iam biennio ve-
in quo ille tunc & talis
tunc deus, vt
tionibus & controu-
serit: vt iam aliquando
quia, id ego C. a qui
era meatus anno
non peto, quid
cū dixisset, ne in
beneficium de fide
nos de certat de vi-
pud in iure causam
vram, in deus, vt
pertinet vt ego

meto
romi

set, vt fuit Sex. Neuius? cum hominem nomino, satis
 mihi videor dicere. *debit tibi C. Quinctius, nun-
 quam petisti. mortuus est ille: res ad heredem venit.
 cum eum quotidie videres, post biennium deniq; ap-
 pellas dabitur, vtrum sit probabilis, Sex. Neuiū
 statim, si quid deberetur, petiturum fuisse, an ne ap-
 pellaturum quidem biennio? appellandi tempus non
 erat: at tecum anno plus vixit. in Gallia agi non po-
 tuit: at & in prouincia ius dicebatur. & Roma iudi-
 cia fiebant. restat, vt aut summa negligentiam tibi ob-
 stiterit, aut vnica liberalitas. si negligentiam dices,
 mirabimur: si bonitatem, ridebimus: neque preterea
 quid possis dicere, inuenio. Satis est argumenti, nihil
 esse debitum Neuiō, quod tūc diu nihil petiuit: quid,
 si hoc ipsum, quod nunc facit, ostendo testimonio esse,
 nihil deberi? quid enim iam nunc agit Sex. Neuius?
 qua de re controuersa est? quod est hoc iudicium, in
 quo iam biennium versamur? quid negotij geritur,
 in quo ille tot & tales viros defatigat? pecuniam pe-
 tit: nūc deniq; veruntamen petiri audiamus. *de ra-
 tionibus & controuersis societatis vult diiudicari.
 seruo: et ūm aliquando iam concedamus. Non, in-
 quit, id ago C. Aquili, neque in eo nunc laboro pecu-
 nia mea tot annos vititur P. Quinctius. vtatur sane
 non peto. quid igitur pugnas? an, qd saepe multu mi-
 cu dixisti, ne in ciuitate sit? ne locū suū, que adhuc
 honestissimè d. fedit, ob: in ea? ne numeretur inter vi-
 mos? decernat de vita, & ornāmentis suis omnibus? ap-
 pud iudicē causā priore loco dicat? & eā cum pero-
 rarit, tū deniq; vocē accusatoris audiat? quid? hoc quod
 pertinet? vt oculus ad tū peruenias? at, si id velles, iam

ORATIO

44 *non ad p[ro]p[ri]um* pridem actū esse poterat? ut honestiore iudicio cōsi-
 derare? at sine summo scelere P. Quintium, propinquū
 tuum, iugulare non potes ut facilius iudiciū sit? at ne-
 que C. Aquiliū de capite alterius libenter iudicat: &
 Q. Hortensius contra caput nō didicit dicere. Quid à
 nobis autē C. Aquiliū refertur? pecuniam petis: nega-
 mus deberi: iudiciū fiat statim: nō recusamus: nū quid
 praterca? si veretur, ut res iudicio facta, parata sit,
 iudicatū solū satis accipiat, quibus à me verbū satis
 accipiet, isdē ipse, quod peto, satūdet. Actū iā potest
 esse C. Aquili: iā tu potes discedere liberatus: nō desis
 45 *repetitio* *consequens* *causa conglobata* *gere*
 propē dicā nō minore, quā Quintiū. quid agimus
 Hortensius? quid de hęc cōditione dicimus? possumus a-
 liquando, depositis armis, sine periculo fortunariū, de
 re pecuniaria disceptare? possumus ita rē nostrā perse-
 qui, ut hominū propinquū caput incolume esse patia-
 mur? possumus petitoris personam capere, accusatoris
 deponere? immō, inquit, abs te satis accipiam: ego au-
 tem tibi nō satis dabo. Quis tandem nobis ista iura tā
 aqua describit? quis hoc statuit, quod aquū sit in Quin-
 tium, id iniquum esse in Nevium? Quintiū bona,
 inquit, ex edicto Pratoris possessa sunt. ergo id ut cōsi-
 teat, postulas: ut, quod nunquam factū esse iudicio de-
 fendimus, id perinde quasi factū sit, nostro iudicio cō-
 firmemus. Inveniri ratio C. Aquili non potest, ut ad
 suum quisq, quamprimum sine cuiusquā dedecore,
 infamia, pernicitēq, perveniat? proficito si quid de-
 beretur, peteret: non omnia iudicia fieri mallet,
 quā vnum illud, vnde haec omnia nascuntur. qui
 inter tot annos ne appellavit quidē Quintiū, cū po-
 testas esset agendi quotidie: qui, quo tēpore malē a-
 gere

PROP.

gere cepit, in vultum
 consenserit: quipote
 fuerit, hinc per
 qui curā de re agens
 profectum de proli
 tetur ad id iudicium
 deturam acquisitionem
 curam, sed vultu
 lam dicit: nō si quid
 tam praeiudiciale
 de tam invidiosis
 tunc vultu perperam
 non atq, magis quā
 exprobratio est: de
 dicitur tamē dicitur
 mandati sunt: actio
 flectit peritiam
 tunc ut hō rē dicit
 colat: quā nō hō
 neat vultu & cū illi
 que impudens vultu
 autem alit C. Aqu
 maiore letitia
 orag, ex illa
 tūc, quā
 à pratoris posside
 id quidem cui effu
 gitor de vultu
 attequā docet
 lex effuā ratione
 infam, & cū illi

PROP. QVINCTIO.

gere cepit, in vadimonij differendis tempus omne consumserit: qui postea quam vadimonium missum fecerit, hanc per insidias vi de agro comuni deiecerit: qui cum de re agendi, nullo recusante, potestas fuisset, sponsonem de probro facere maluerit: qui, cum reuocetur ad id iudicium vnde hac nata sunt omnia, conditionem equissimam repudiet: fateatur, se non pecuniam, sed vitam & sanguinem petere, is non palem dicit: mihi si quid deberetur, peterem, atq; ad id iam pridem abstulisset: nihil hoc tanto negotio, nihil tam inuidioso iudicio, nihil tam copiosa aduocatione vterer, si petendum esset: extorquendum est inuito, atq; ingratis, quod non debet, eripiendum, atque exprimendum est: de fortunis omnibus P. Quinctius detur bandus est: potentes, discreti, nobiles omnes aduocandi sunt: adhibenda vultus est veritas: iniafientur: pericula intendantur: formidines opponantur, ut his rebus aliquando victus, & perterritus ipse cedat: quae me hercule omnia, cum, qui contra pugnent, video, & cum illi confessum considero, adesse, atque impendere videntur, neque vitari vilo modo posse. cum autem ad te, C. Aquili, oculos, animumq; retuli, quo maiore conatu studioq; aguntur, eo leuora, infirmioraq; existimo. Nihil igitur debuit, ut tu ipse praeducas. Quid si debuisset? continuone causa fuisset, cur a praetore postulares, ut bona possideres: non opinor id quidem ius esse, neque cuiquam expedire. Quid igitur demonstrat? vadimonium sibi aut esse dejectum, antequam doceo id factum non esse, libet mihi C. Aquili ex officij ratione, atque ex omnium consuetudine re ipsam, & factum simul Sex. Neuij considerare. Ad vadi-

ad prima causam publica
47 ab edina
2 repetita
Propo
similiter
atque
48 arbitrat
ab abitur
ab antea
seposita
ab aduocato
quoniam

videtur non defunctis probat ab a.
GRATIO

dimonium non venerat, ut ai, is, quicum tibi af-
finitas, societas, omnes denique caussa, & necessitudi-
nes veteres intercedebant: illic ne ad pratorē ire con-
uenit? continuōne verum fuit postulare, ut ex edicto
bona possidere liceret? ad hac extrema, & inimicissi-
ma iura tam cupidē decurrebas, ut tibi nihil in po-
sterum, quod grauius, atque crudelius facere posses,
49 reseruares? nam quid homini turpius, quid viro mi-
serius, aut acerbius vsuvenire? quod tantum euenire
dedecus? quare ita calamitas inueniri potest? pecuni-
am si cuspiam fortuna ademit, aut si alicuius eripuit
a contrariis iniuria, tamen, dum existimatio est integra facile so-
latur honestas egestatem. at non nemo aut igno-
minia affectus, aut iudicio turpi cōiunctus, bonis qui-
dem suis vititur, alterius opes, id quod miserum est,
non expectat: hoc tamen in miseris adiumento, &
solatio subleuatur: cuius verò bona venterunt, cuius
non modo illa amplissima fortune, sed etiam victus,
vestitusq; necessarius sub pracone cum dedecore sub-
iectus est: non modo ex numero viuorum exturba-
tur, sed, si fieri potest, infra etiam mortuos amanda-
tur: etenim mors honesta saepe vitam quoque turpem
exornat: vita turpe ne morti quidem honeste lo-
50 cū relinquit. * ego hercule cuius bona ex edicto pos-
sidentur, huius omnia fama, & existimatio cum bo-
nu simul possidetur: de quo libelli in cel: berimur lo-
cis proponuntur, huic ne perire quidem certē, taci-
tē, obscureq; conceditur, cui magistri fiunt, domini
constituuntur, qui qual. g. & qua cōditione percat,
pronūciant: de quo homine praconis vox praedicat, &
pratiū cōficit, huic acerbius vno, videmig; funus
dicitur:

PROB

dicunt si form il
veniant ad exequa
placet, si carni
stratenda. * naq
voluerat, prator
nerunt, vno bon
vindo postea non
istuc delectand
tu vultuq; de
deat eum, quid
solere, inuolunt
na pratoris su
qui vno vult: ma
cum posse per
taret, vultuq; h
tine aut aff
inimicissim
matione, & com
iphi nihil alteri
sare innumerat
non vult, quod
sone videretur
nomine de
socio, etiam gra
qui cum in aut
sunt: si ad vult
tibi praeste semp
missi, ut vno pr
parat a sunt in
fratū dicit, fieri
Nei si so parum

probat ab ad.
TIO

PROP. QVINCTIO.

ducitur: si funus id habendum sit, quod non amici conueniunt ad exequias cohonestandas, sed honoru emprores, vt carnifices, ad reliquias vitæ lacerandas & distrahendas. itaque maiores nostri raro id accidere voluerunt, pretores, vt consideratè fieret, comparauerunt. viri boni, cum palam fraudantur, cum experiundi potestas non est, simidè tamen & pedecentim istuc descendunt, vt ac necessitate coacti, inuiti, multis vadimonij desertis, sepe illi, si, ac destituti: considerant enim, quid & quantum sit, alterius bona proscribere. iugulare ciuem, ne iure quidem quisquã bona proscribere. iugulare ciuem ne iure quidem quisquã bonus vult: mauult enim commemorare, se, cum posset perdere, pepercisse, quàm, cum parcere potuerit, perdidisse. hac in homines nulla secum cognatione aut affinitate conuictos, alienis viros, d. n. g. inimicissimos, viri boni faciunt, & hominum ex estimationis, & communis humanitatis causa, vt, cum ipsi nihil alteri scientes incommodarint, nihil ipsis iure incommodi cadere possit. ad vadimonium non venit: qui propinquus. si res ista grauisima sua sponte videretur, tamen eius atrocitas nec situdinis nomine leuaretur. ad vadimonium non venit: qui socius. etiam grauis aliquid ei deberes concedere, qui cum te aut voluntas congregasset, aut fortuna coniunxisset. ad vadimonium non venit: qui is, non, qui tibi praesto semper fuit. ergo in eum, qui semel hoc commisit, vt tibi praesto non esset, omnia tela coniectis, quae parata sunt in eos, qui per multa malè agendi causa fraudatidig, fecerunt? si dupodius vnus agretur. Sex. Neui, si in paruula re captiouis aliquid vererere, non

Doct

Siue

3

ORATIO

statim ad C. Aquiliū, aut ad eorū aliquē, quē consu-
 lumur, concurrisses? cū ius amicitia, societas, affi-
 nis atis ageretur: cū officij rationem atq; existimatō-
 nis duci conveniret, eo tempore tu non modō C. Aquī-
 lium, aut L. Lucullum, sed ne ipse quidē te cōsuluis-
 sed ne ipse quidem ad te retulisti: ne hac quidem tecū
 locutus es: hora duæ fuerunt: Quinctius ad vadimonium
 nō venit. Quid ago? si me hercule hac tecum duo ver-
 ba fecisses, quid ago? respirasset cupiditas, atq; avari-
 tia paululum: aliquid loci rationi & consilio dedis-
 ses: tu te collegisses: nō in eam turpitudinem venisses,
 ut hoc tibi esset apud tales viros consistendum, qua tibi
 vadimonium non sit obitum, eadem te hora consi-
 lium cepisse, hominis proinquinatū fortunā sandius e-
 54 uertere. * ego pro te nūc hos consulo post tempus in a-
 lienare, quos tu in tua re, cū tempus erat, consulere
 oblitus es. quero abs te C. Aquili, L. Luculle, P. Quin-
 cti, M. Marcelle, vadimonium mihi non obijt quidā
 socius & affinis meus, quicum mihi necessitudo ve-
 tus, controuersia de re pecuniaria recens intercedit.
 postulōne à Pratore, ut eius bona mihi possidere lice-
 at? an cū Roma domus eius, vxor, liberi sint, domū
 potius denunciem? quid est, quod hac tandem de re
 vobis possit videri? profecto, si rectē vestram bonitatē,
 atque prudentiam cognoui, non multum me fallit, si
 consulamini, quid sitis responsuri, primum expecta-
 re: deinde, si latitare, ac diutius ludificare videatur,
 amicos conuenire: querere, quis procurator sit: domū
 denunciare, dici vix potest, quā multa sint, que re-
 spondeatis antē fieri oportere, quā ad hanc rationē
 55 extremā ac necessariam deuenire. * quid ad hac Ne-
 uis?

uius? ridet scilicet nostram amentiam, qui in vita sua rationem summi officij desideremus. & instituta bonorum virorum requiramus. quid mihi, inquit, cum ista summa sanctimonia, ac diligentia? viderint ista officia viri boni: de me autem ita considerent, non quid habeam, sed quibus rebus inuenerim, quærat, & quæ admodum natus, & quo pacto educatus sim, memini. *valerij*
vetus est de scurra, multo facilius diuitem, quam pa-
trem familias fieri posse. * hec ille si verbis non audet, *g. g. d. ab*
g. g. g. g. g.
 re quidem vera palam loquitur. etenim si vult viro-
 rum bonorum instituto viuere, multa oportet, discat,
 atq; dediscat: quorum illi atati vt vult, difficile est.
 Non dubitauit, inquit, cum vadimonium desertum
 esset, bona proscribere. improbe: verum, quoniam tu
 id tibi arrogas & concedi postulas, concedamus: quid, *ag. g. d. ab*
 si nunquam deseruit? si ista causa abs te tota per se
 mam fraudem, & malitiam ficta est? si vadimonium
 omnino tibi cum P. Quinctio nullum fuit, quo te no-
 mine appellemus? improbum? at, etiam si desertum
 vadimonium esset, tamen in ista postulatione, & pro-
 scriptione bonorum improbissimum reperiebatur. ma-
 litiosum? non negas. fraudulentum? iam id quidem
 arrogas tibi, & præclarum putas. audacem? cupi-
 dum? perfidiosum? vulgaria, & obsoleta sunt, res au-
 tem noua, & inaudita. * quid ergo est? vereor me *id.*
 hercule, ne aut grauioribus vtat verbis, quam natu-
 ra fert, aut leuioribus, quam causa postulat. An esse
 vadimonium desertum. quasi ut a te statim, vt Ro-
 mam redijt, Quinctius, quo die vadimonium istuc
 factum esse diceres. respondisti statim, nonis Februa-
 rij. discedens in memoriam redijt, Quinctius, quo

ORATIO

die Roma in Galliam profectus sit: ad Ephemeridens
 reueritur: inuenitur dies profectiois, pridie Kalē.
 Februarij, nonis Februar. si Roma fuit, caussa nihil

58 dicimus, quin tibi vadimonium promiserit. * quid?
 hoc inueniri qui potest? profectus est vnā L. Albius,
 homo in primis honestus: dicit testimonium. profecti
 sum familiares & Albi, & Quinctij. dicent hi quę
 que testimonium. litera P. Quinctij, testes tot, qui-
 bus omnibus caussa iustissima est: cur scire potuerint,
 nulla eorum mentitur, cum ad stipulatore tuo compa-

59 rabuntur. * & in hac eiusmodi caussa P. Quinctius
 laborabit? & diutius in tanto metu miser periculog,
 versabitur? & vehementius cũ gratia aduersarij per-
 terrebis, quam fides iudicij consolabitur? vixit enim
 semper inculte, atque horridę natura tristi, ac reco-
 dita fuit: non ad solārium, non in campo, non in con-
 uuijs versatus est: id cepit, vt amicos obseruantia, &
 parsimonia retineret: antiquam officij rationem di-
 lexit, cuius splendor omnia his moribus obsoleuit. at

si in caussa pari discedere inferior videretur, tamen
 esset non mediocriter conquerendum. nunc in caussa
 superiore, ne par quidem sit, postulat: inferiorem se
 esse paritur, dum axat vsque eo, ne cum bonis, fama,
 fortunę, omnibus Sex. Neui cupiditati crudelita-

60 rię, dedat. * Docui, quod primum pollicitus sum,
 C. Aquili, causam omnino, cur postularer, non fuisse:
 quod neque pecunia deberetur, & si maxime debere-
 rur, commissum nihil esset, quare ad istam rationem
 perueniretur. Attende nunc, ex edicto pratoris, bona
 P. Quinctij possideri, nullo modo potuisse. recita edi-
 ctum: **QVI FRAVDATIONIS CAUSSA**

LATI-

*amph' a com
 plama. m. m.
 et m. 170.*

Amph'io

PRO P

LATITARI. mo
 tem, qui ad togam
 profectus. C.
 BIT. nec quidam.
 SOLVM PERT
 citur, quod videri
 IVDICIO DE
 que tempore exiit
 Quinctiam desinat
 letas, vt bona possi
 quisquam dicitur
 quequam accitit
 cio fore non fieri in
 defendendo prator
 scribitur. ergo a f
 Alphen: qui pr
 ad pratorare factu
 diende factu consue
 berda in publico
 phera vt in ad
 Quinctiam. vi
 diligencia officium
 cur accipiat. va
 gottur iudicium
 absente defen
 prator vt in
 tem, huiusmodi
 quidam dicitur
 Rom. locuples,
 quosies Neui
 rum Roma relog

PRO P. QVINCTIO.

LATITARIT. non est is Quinctius : nisi si latitant, qui ad negocium suum, relicto procuratore, proficiuntur. CUI HERES NON EXTABIT. ne eis quidem. QVI EXVLII CAVSSA SOLVM VERTERIT. Hoc à Neuius non obicitur, quod videt esse falsum. QVI ABSENS IVDICIO DEFENSVS NON FVERIT. quo tempore existimas oportuisse Neuius absentem Quinctium defendi? aut quo modo? tum, cum postulabas, vt bona possideres? nemo affuit: neque enim quisquam diuinare poterat repositulaturum: neque quenquam attinebat id recusare, quod prator ex edicto suo non fieri iubebat. * qui locus igitur absentis defendendi procuratoris primus datus est? cum proscribebas, ergo affuit, nō passus est, libellos deiecit Sex. Alphenus: qui primus erat officij gradus, seruatus est à procuratore summa cum diligentia. Videamus, quae deinde sint consecuta. Hominem P. Quinctij deprehendit in publico, conaris abducere, non patitur Alphenus, vi tibi ademit, curat vt domum reducat ad Quinctium. hic quoq; summe constat procuratoris diligentis officium, debere tibi dici Quinctium: procurator negat, vadari vñ: promittit: in ius vocas: sequitur, iudicium postulas: non recusat, quid aliud fit absentem defendi, ego non intelligo. * at quis erat procurator? credo aliquem eiectum hominem, egen-tem, litigiosum, improbum, qui posset scurræ diuitis quotidianum conuicium sustinere: nihil minus, eques Rom. locuples, sui negocij bene gerēs, deniq; is, quem, quoties Neuius in Galliam profectus est, procuratorem Roma reliquit. & audes, Sex. Neui, negare ab-

61

procurator
ex falsis

62

TIO
ad Epheti
prosecutione, prius Kalē.
hanc fuit, causae nihil
nam promissit. * quid
estis est vna L. Albius,
prosecutione profecti
Quinctij, dicens hi quā-
Quinctij, testis tot, qui-
na est cur scire poterim,
aliqua parte tuo comp-
undis causa P. Quinctius
tuo metu miser periculo,
et non gratia a lersarij per-
comsolabitur? hinc enim
videtur a tress, ac reco-
m in campo, non in con-
micos obsequantia, vñ
quam officij rationem di-
bita moribus obsoleuit. at
inferior videretur, tamen
merendum. nunc in causa
sit, postulat: inferiorem se
tu es non cum bonis, fama,
Neuius capulati: crudelitate
id primus pollicitus sum,
in, cur postulas, non fuisse:
vener. & si maxime debere-
sue, quare ad istam rationem
ante, ex edicto pratoris, bona
illo modo potuisse recita edi-
DATIONIS CAVSSA
LATT.

ORATIO

sentem defensum esse Quinctium, cum eum defende-
 rit, idem, qui te solebat? & cum in iudicium acceperis
pro Quinctio, cui tu es rem & samam commenda-
 re proficiscens, & cedere solebas, conaris hoc dicere,

63 neminem extirpsisse, qui Quinctium iudicio defende-

Alphenus

ret. * Postulabam, inquit, ut satudaret. iniuria postu-
 labas. ita habebare. recusabat Alphenus. ita verum
 Prator decernebat. Tribuni igitur appellabantur. hic
 te, inquit, teneo. non est istud iudicium pati, neq, iu-
 dicio defendere, cum auxilium a Tribunis petas. Hoc

*non probat
 quod debet
 appellari
 Tribuni. in causa
 ista quia*

dico defendere, cum auxilium a Tribunis petas. Hoc
 ego, cum attendo qua prudentia sit Hortensius, di-
 cturum esse eum non arbitror: cum autem antea dix-
 isse audio, & causam ipsam considero, quid aliud di-
 cere possit, non reperio: fateatur enim libellos Alphe-
 num deiecisse, vadimonium promisisse: iudicium quin
 acciperet in ea ipsa verba, qua Neuius edebat, non re-
 cusasse, cum satis dare iuberetur, recusasse, ita tamen
 more & instituto per eum Magistratum, qui auxilij
 causa constitutus est, * aut hac facta non sint, necesse

64 est, aut C. Aquili, talis vir iuratus hoc ius in ciuitate
 constitutum, cuius procurator omnia iudicia acceperit,
 que quisque in verba postulare: cuius procurator a
 Pretore Tribunos appellare ausus sit, eum non defen-
 dendi bona recte possideri posse: ei misero, absenti, ig-
 naro omnia fortunarum suarum, omnia vite orna-
 menta per summum dedecus, & ignominiam diripi
 & conuenire. * quod si probari nemini potest, illud

certe probari omnibus necesse est, defensum esse
 iudicio absentem Quinctium. quod cum ita est, ex
 edicto bona possessa non sunt. At enim Tribuni ple-
 bis ne audierunt quidem, fateor, si ita est, procuratorem

de-ferunt

de-

PROP

decreta Pratoris R.
 et intercessurum
 sum Alphenus
 intercessisse appu-
 axilio causam
 intellegere possunt
 sabsse possit alia
 finem uti
 relatur
 ut primum petere
 absentes sine causi
 ciscunt, acquiri
 paratum esse omni
 foderi
 illa accipere
 gnauerunt
 potest
 neque possit boni
 si Quinctium
 cet res in contraria
 rsi que domi
 consuetudine
 causa omnia
 committunt
 praterit
 etiam absenti
 Hortensium
 per id clamant
 parem certatam
 detinuerunt
 concedens

PROP. QVINCTIO.

decreto Pratoris R. oportuisse parere. quid, si M. Bru-
 tus intercessurum se dixit palam, nisi quid inter ip-
 sum Alphenum, & Neuium conueniret? videturne
 intercessisse appellatio Tribunorum non mora, sed
 auxilij causa? quid deinde sit? Alphenus, vt omnes 66
 intelligere possent iudicio defendi Quinctium, ne qua
 subesse posset aliena aut ipsius officio, aut huius exi-
 stimatio: ne iusticio, viros bonos complures aduocat.
 restatur isto audiente, se pro communi necessitudine
 id primum petere, ne quid atrocius in P. Quinctium
 absentem sine causa facere conetur: sin autem inimi-
 cissimè, atque infestissime contendere perseueres, se
 paratum esse omni recta atque honesta ratione de-
 fendere: quod petat, non deberi: se iudicium in id, quod
 edat, accipere. & eius rei, conditiomsque tabellas obfi-
 gnauerunt viri compures. res in dubium venire non
 potest. sit, rebus omnibus integris, neque proscriptis,
 neque possessis bonis, vt Alphenus promittit et Neui si-
 sti Quinctium. venit ad vadimonium Quinctium: ac-
 cet res in controuersijs, isto calumniante, biennium,
 vsque dum inueniretur, qua ratione res absuita a
 consuetud. ne recederet. & in hoc singulare iudicium
 causa omnis concluderetur & quod officium, Aquili, 68
 commemorari procuratoris potest, quod ab Alphenio
 prateritū esse videatur: quid assertur, quare P. Quin-
 ctius absens negetur esse defensus? an verò id, quod
 Hortensium, quia nuper iniicit, & quia Neuius sem-
 per id clamitat, dicturum arbitror, non fuisse Neuius
 parem certationem cum Alphenio, illo tempore, illis
 dominantibus? quod si velim confiteri, illud opinor,
 concedens, non procuratorē P. Quinctij neminē fuisse,
 se, sed

*illa et
 maro*

...tum, cum enim defende-
 ... in iudicium acciperit
 ... sua iudicanda
 ... conatus hoc ducere,
 ... iudicio defende-
 ... iudicium pati, neq;
 ... a Tribunis petat. Hoc
 ... Hortensius, di-
 ... autem antea dix-
 ... quid aliud di-
 ... tabellas Alpheni
 ... iudicij quon-
 ... Neuius elebat, nō ro-
 ... ita tamē,
 ... atum, qui auxilij
 ... facta non sunt, necesse
 ... hoc in conuocato
 ... accepit,
 ... procurator d-
 ... non defen-
 ... absenti, q-
 ... omnia vita vna-
 ... & ignominiam diripi
 ... potest, illud
 ... defensus esse
 ... cum ita est, et
 ... At enim Tribuni pro-
 ... procuratorē

ORATIO

se, sed gratiosum fuisse, mihi autem ad vincendum
 satis est, fuisse procuratorem, qui cum experiri posset,
 qualis is fuerit, si modo absentem defendebat per ius
 69 & magistratum, nihil ad rem arbitror pertinere * e-
 rat, inquit, illarum partium. quid nisi qui apud te
 esset educatus, quem tu à puero sic instituis, ut no-
 bili ne gladiatori quidem cederet, sicut tu semper su-
 mè concupisti. idem volebat Alphenus. ea de re tibi
 cum eo par contentio erat. Bruti, inquit, erat fami-
 liaris: itaque is intercedebat: tu contra Burri-
 oni, qui iniuriam decernebat: omnium denique
 illorum, qui tum & poterant per vim, & scelus plu-
 rimum, & quod poterant, id audebant. an omnes tu
 istos vincere volebas, qui nunc, tu ut vincas, tanto pe-
 re laborant? aude id dicere, non palàm, sed his ipsis,
 70 quos aduocasti. * tamen si nolo eam rem commemo-
 rando renouare, cuius omnino rei memoriam omni-
 nem tolli funditus, ac deleri arbitror oportere. vnum
 illud dico: si propter partium studium potens erat
 Alphenus, potentissimus Neuius. si fretus gratia po-
 stulabat aliquid iniquius Alphenus, multo iniquiora
 Neuius impetrabat: neque enim inter studium ve-
 strum quicquam, ut opinor, interfuit: ingenio, vetu-
 state, artificio tu facile vicisti. ut alia omittam, hoc
 satis est: Alphenus cum his, & propter eos perijt, quos
 diligebat: tu, postquam, qui tibi erant amici, non po-
 terant vincere, ut amici tibi essent, qui vincebant,
 71 effecisti. * quod si tum par tibi ius cum Alphenus fuisse
 non putas, quia tamen aliquem contra te aduocare
 poterat: quia magistratus aliquis reperiebatur, a-
 pud quem Alpheni causa consisteret: quid hoc tem-
 pore

in alphenus

*augusta
 maritima
 m. 1000*

PRO
 pore Quintio stat
 albus equum
 est vnicum
 vlla inquam
 rim ante hoc
 paximaria
 tronefacit
 cas oportet
 tu ante non
 esset a
 index
 nam inuenerit
 rem in
 L. Philippus
 fere
 nobilissim
 concilium
 tem,
 tat.
 sibi
 qua
 doctus
 esse
 aut,
 non
 quare,
 &
 beret
 peria
 liquet

PRO P. QVINCTIO.

pore Quinctio statuendum est? cui neq; magistratus
 adhuc aequus inuentus est: neq; iudicium redditum
 est vsitatum: non conditio, non sponso, non deniq;
 vlla vnquam intercesit postulatio? mitto aqua, ve-
 rum ante hoc tempus ne fando quidem audita. De re
 pecuniaria cupio cōtendere. non licet. at ea de re con-
 trouersa est. nihil ad me attinet: causam capitis di-
 cas oportet: accusa vbi ita necesse est. non, inquit, nisi
 tu ante nouo modo. priore loco dixeris: dicendum ne-
 cessario est: prastituenda hora ad arbitrium nostrum:
 iudex ipse accessit. * quid tum? tu aliquem patro- 72
 num inuenies, hominem antiqui officij, qui splendo-
 rem nostrum, & gratiam negligat? pro me pugnabit
 L. Philippus, eloquentia grauitate, honore florentis-
 simus ciuitati: dicit Hortensius, excellens ingenio,
 nobilitate, existimatione: aderunt autem homines
 nobilissimi, ac potentissimi, quorum frequentiam, &
 confessum non modò P. Quinctius, qui de capite de-
 seruit, sed quisuis, qui ex: a periculum sit, perhorres-
 cat. * haec est iniqua certatio, qua tu huic, ne vbi con- 73
 sisteret quidem contra te, locum reliquisti, non illa,
 qua tum contra te Alphenus velis abatur. quare aut
 doceas oportet, Alphenum negasse se procuratorem
 esse, non deiecisse libellos, iudicium accipere noluisse:
 aut, cum hac facta sint, ex edicto te bona P. Quinctij
 non possedisse, concedas. etenim, si ex edicto possedisti:
 quaro, cur bona non vnerint? cur ceteri sponsores,
 & creditores non conuenerint? nemòne fuit, cui de-
 beret Quinctius? fuerunt, & complures fuerunt: pro-
 pterea quòd Caius frater aliquantum aris alieni re-
 liquerat. quid ergo est? homines erant ab hoc omnes
 alic-

propose

contra prop

73 nobilitate

mibi autem ad vincendum
 m, qui cum experiri possit.
 dissonantem defendat per iu-
 rem arbitror pertinere.
 vnum, quid nō qui apud te
 iure suo iustitiam iustis, ut no-
 uideret, sicut tu semper in-
 et Alphenus. ea de re tibi
 Braui, inquit, erat fami-
 ilitas. tu contra Barri-
 etas: omnium denique
 per vim, & scelus plu-
 rid andebant. an omnes tu
 ant, tu ut vincas, tantope-
 q, non palam, sed his ipis,
 nullo nam rem contumemo-
 ri arbitror oportere. vnum
 ritium studium potens erat
 ientio. si fretus gratia po-
 Alphenus, multo iniquiora
 que enim inter studium ve-
 re interfasit ingenio, vici-
 scilicet, ut alia omittam, hoc
 & propter eos patris, qui
 qui tunc erant amici, non po-
 tatis essent, qui vincant,
 et tibi nū cum Alphenus fuisse
 aliquem contra te aliorum
 etiam aliquis reperiebatur, a-
 sa transierit: quid hoc tem-
 port

ORATIO

probat non alienissimi, & ijs debebatur: neque tamen quisquam
in posse inuentus est tam insigniter improbus, qui violare P.
na 74 Quinctij existimationem absentis auderet, * vnus
 fuit, affinis, socius, necessarius Sex. Neuius, qui,
 quasi eximio premio sceleris exposito, cupidissime
 contenderet, vt per se afflictum, atque euersum pro-
 pinquum suum non modò honestè partis bonis, ve-
 rum etiam communi luce priuaret. vbi erant ceteri
 creditores? denique hoc tempore vbi sum? quus est, qui
 fraudationis causa latuisse dicat? quis, qui absen-
 tem defensum neget esse Quinctium? nemo inueni-
 tur. * at contrà omnes, quibuscum ratio huic aut
 est, aut fuit, adsunt, defendunt: fides huius multis
 locis cognita, ne perfidia Sex. Neuij derogetur, labo-
 rant. in huiusmodi sponsonem testes dare oportebat,
 ex eo numero qui hæc dicerent, vadimonium mihi
 deseruit: me fraudauit: à me notitius eius, quod
 inficiatus esset, ego experiri non potui, latitauit,
 procuratorem nullum reliquit. horum nihil dicitur. parantur
 testes, qui hæc dicant. verum opinor viderimus,
 cum dixerint. vnum tamen hoc cogitent, ita se
 graues esse, vt, si veritatem volent retinere, graui-
 tatem possint obtinere: sin eam negligent, ita leues
 sint, vt omnes intelligant non ad obtinendum mendacium,
 sed ad verum probandum auctoritatem
 76 adiuuare. * ego hæc duo quero: primum, qua ratio-
 ne Neuius susceptum negotium non transegerit, hoc
 est, cur bona, quæ ex edicto possidebat, non vendiderit:
 deinde, cur ex tot creditoribus alijs ad aliam
 rationem nemo accesserit: vt necessario confiteare,
 neque

probat auctoritatem
arguunt

PRO

vtque eorum tam
 que tempore id
 rare & transig
 statuti bona P
 opinor quam res
 set, id in tua op
 bet esse. emisti bona
 vident, locum
 non placet in d
 tem et hoc qui
 & cum iudicio
 fama foris sig
 meliora C. Ag
 to, me possit h
 cum contra dicitur
 tenti audierim
 rias: timore pra
 ius sero est tam P.
 summa contide
 nobis per diffid
 tantem casum p
 re conari. cum
 tia familiarum d
 que presente et
 cum ipso conat
 aut venis habe
 mihi hanc sem
 ficem dicitur
 & alia multa
 heruit, si nihil
 quod adhibeat

neque eorum tam temerarium quenuquam fuisse, neque te ipsum id, quod turpissimè suscepisset, perseuerare & transigere potuisse, quid, si tu ipse Sex. Neui statuisti bona P. Quinctij ex edicto possessa non esse? opinor, tuum testimonium, quod in aliena re leue esset, id in tua, quoniam contra te est grauiissimum debet esse. emisti bona Sex. Alpheni, L. Sylla dictatore vendente, socium tibi in his bonis edidisti Quinctium. plura non dico. cum eo tu voluntariam societatem coibas, qui in te hereditaria societate fraudat & eum iudicio tuo comprobabas, quem spoliatum fama fortunisque omnibus arbitrare. * Diffidebam me hercule C. Aquili, satis animo certo & confirmato, me posse in hac causa consistere: sic cogitabam, cum contradicturus esset Hortensius, & cum attentè audiretur Philippus, fore, ut per multis in rebus timore prolaberer. dicebam huic Q. Roscio, cuius soror est cum P. Quinctio, cum à me peteret, & summe contederet, ut propinquum suum defenderem, mihi perdifficile esse contra tales oratores non modò tantam causam perorare, sed omnino verbum facere conari. cum cupidius instaret, homini pro amicitia familiaris dixi, mihi videri ore durissimo esse, qui presente eo gestum agere conaretur: qui verò cum ipso contenderent, eos, etiamsi quid antea rectè aut venustè habere visum sunt, id amittere: nè quid mihi huiusmodi accideret, cum contra talem artificem dicturus essem, me vereri. * tum mihi Roscius & alia multa confirmandi mei causa dixit: & me hercule, si nihil diceret, tacito ipso officio & studio, quod adhibebat erga propinquum suum, quemuis

*ma res que
ratione supra
scribit*

*huic ad
Roscium*

78

com-

curaque tamen cuiusquam
ter improbus, qui violare P.
in absentia audiret, & non
absentis Sex. Neui, qui,
in expulso, capidulsi
tiam, atque euersum pro
homine partu bonis, ve
pruarer. ubi erant ceteri
mpore visum? quis est, qui
se dicat? quis, qui absen
tiam? nemo inueni
quodcumque ratio huic aut
vident: filis huic multu
Sex. Neui derogetur, labo
rumque testes dare oport
haec dicerent, valimor
fraudant: à me no
tius esset, diem petiuit
latentia, procuratorem
nihil dicitur. parantur
verum opinor viderimus,
amen hoc cogitent, ita si
volent retinere, grati
tam negligens, ita leui
non ad docendum men
probantem auctoritatem
quaro primam, que ratio
negotium non transegerit, hoc
ita possidet, non recede
ent creditoribus alijs ad aliam
tium: ut necessarè conparet,
neque

ORATIO

commouerat. etenim cum artifex eiusmodi sit, vt solus dignus videatur esse, qui in scena spectetur: tum vir eiusmodi est, vt solus dignus videatur, qui ed non accedat. veruntamen, quid si, inquit, habes huiusmodi causam, vt hoc tibi planum sit faciendum, veni-
nem esse, qui possit biduo, aut summum triduo, DCC. millia passuum ambulare? iam enne vereris, vt possis haec contra Hortensium contendere? minime, inquam: sed quid ad rem? nimirum, inquit: in eo causa consistit. * quo modo? docet me eiusmodi rem, & factum simul Sex. Neuij, quod si solam proferretur, satis esse deberet: quod abs te C. Aquili, & à vobis, qui adestis in consilio, quaeso, vt diligenter attendatù. profectò intelligetis, illinc ab initio cuoiditatem pugnasse, & audaciam: hinc veritatem & pudorē, quo ad potuerit, restitisse. Bona pestulas, vt ex ea. et o possidere liceat: quo die? te ipsum, Neui, volo audire: volo, inauditum facinus ipsius, qui id commisit, voce conuinci, die Neui diem. ante diem V. Calend. intercalareis. bene agis. quam longè est hinc in saltum vestrum Gallicanum? Neui, te rogo. DCC. millia passuum. optimè. de saltu deicitur Quinctius: quo die? possimus hoc quoque ex te audire: quid taces? die, inquam, diem. pudet dicere: intelligo: verum & serò, & nequicquam pudet. deicitur de saltu C. Aquili, pridie Calend. intercalares. biduo post, aut, vt statim de iure aliqui cucurrerit, non toto triduo DCC. millia passuum conficiuntur. * o rem incredibilem! o cupiditatem inconsideratam! o nuncium volucrum! administrari & satellites Sex. Neuij Roma trans Alpes in Sebastianos biduo veniunt. o hominem fortunatum,

habetur

natum,

natum, qui etiam
beat. hu ego h
fita L. Philippi
tam volens tam
ne esse est. non enim
fuit in conspectu
veritas, vt non in
quam polulisti vt
reatus deum deli
reus: vt in libe
terem iustitiam
dicim. DCC. millia
du. negat. ante q
ceret, impedit mon
id et amissi concili
gere possit. hoc consi
cupidum, iam audire
quid hoc ementia
inmensitas terti
non latrocinium? n
se, quoniam officium
Pratoris: qui consi
inisset, iam matre
ra: quandò post
pediret, si videret
que si videret. Pra
ret, si in dicitur
uato & satidare
dum inmortales
tibi in satidare
qua populares sa

am ante ex insmodi sit, ut so-
 quim siena spectatur: tum
 dignum videatur, qui de nos-
 tris sit, compar. habet huiusmodi.
 nam sit faciendum, quom-
 antiamnum tradidit, DCC.
 re? tamenno veteri, ut pos-
 concendere? miximé in-
 miorum, inquit: in eo causa
 que ma emsmodi rem, & fa-
 quid si solum preferretur,
 te C. Aquili, & a robia,
 nate, ut dolenter attenda-
 illam ad iustitiam videtur: et
 hinc veritatem & pudori,
 Roma possit, ut ex ed. sit
 ipsam, Neque, volo audire:
 ipsius, quid commisit, vult
 ante diem V. Calend. in-
 nem longe est hinc in saltem
 Neque rogo, DCC. millia
 deiciunt Quintius: quo
 quo extra audire, quid taceat,
 dicere intellige: verum & si-
 deiciunt de saltu C. Aquili,
 daret, huiusmodi possit, ut piam
 oris, non toto tradidit DCC. mil-
 tias. & rem incredibilem & ce-
 tatem! & nunciam voluerit
 Sex. Neque Roma trans al-
 uo peruenit. & huiusmodi scri-
 natum,

PRO P. QVINCTIO.

natum, qui eiasmodi nuncios, seu potius Pergasos ha-
 beat. hic igo, si Crassi omnes cum Antonino existant,
 si tu L. Philippe, qui inter illos florbas, hanc causam
 volens cum Hortensio dicere, tamen superior sim
 necesse est, non enim, quemadmodum putatis, omnia
 sunt in eloquentia: est quedam tamen ista per spem
 veritas, ut eam infirmare nulla res possit. * an, ante-
 quam postulasti ut bona possideres, misisti, qui cur a-
 ren? dominus de suo fundo a sua familia vi dice-
retur? ut in libet elige: alterum incredibile est, al-
 terum nefarium: & ante hoc tempus utrunque ma-
 ditum. DCC. millia passuum vis esse decursa biduo?
 dic, negas? ante igitur misisti, malo: si enim illud di-
 ceres, improbe mentiri viderere: cum hoc confiteris,
 id te amisisse concedi, quod ne mendacio quidem te-
 gere possis, hoc consilium Aquilio, & talibus viris, tam
 cupidum, tam audax, tam temerarium, probabitur?
 * quid hac amentia? quid hoc festinatio? quid hac
 immaturitas tantam significat? non vim? non scelus?
 non latrocinium? non denique omnia potius, quam
 ius, quam officium, quam pudorem? mittis in: assu-
 Pratoris: quo consilio? insursum sciebas? quid? cum
 iussisset, tum mittere nonne poterat? postulaturus e-
 ras: quando? post dies XXX. nempe si te nihil im-
 pediret, si voluntas eadem maneret: si valeres: deni-
 que si viveres. Prator iussisset: opinor si vellent, si vale-
 ret, si us diceret, si nemo reciperet, quin ex ipsius de-
 creto & satisfaceret, & iudicium acciperet. * nam per
 deos immortales, si Aphenus procurator P. Quinctij
 tibi tam satidare, & iudicium accipere, denique omnia,
 qua postulares, facere voluisset, quid ageres? remoceres

ORATIO

pro quibus
quod non
possederit
 84 cum, quem in Galliam miserat? at hic quidem iam
 de fundo expulsus, iam à suis dijs penatibus praeceptis
 eiectus, iam, quod indignissimum est, suorum feruorū
 manibus, nuncio atq; imperio tuo violatus esset. cor-
 rigeres hac scilicet tu postea, de cuiusquam vi a dice-
 re audes, qui hoc concedas: necesse est, ita te cœcum cu-
 piditate, & auaritia fuisse, ut, cum postea quid futu-
 rum esset, ignorares. accidere autem multa possent)
 spem maleficij praesentis in incerto reliquit tempore e-
 uentu collocares? * omnia sunt C. Aquili eiusmodi,
 quibus ut perspicere possit, in hac causa improbitatem
 & gratiam cum inopia & veritate contendere. atq;
 hac perinde loquor, quasi, si ipso illo tempore, cum te
 praetor iussisset ex edicto possidere, in possessionem mi-
 fisses, debueris, aut potueris P. Quinctium de possessio-
 ne deturbare. Praetor te quemadmodum possidere ius-
 sit? opinor, ex edicto sponsio qua in verba facta est?
 in ex edicto praetoris bona P. Quinctij possessa non sine
 redamur ad edictum. id quidem quemadmodū iubet
 possidere? num quid est causae C. Aquili, quin, si lon-
 ge aliter possedit, quam praetor edixit, iste ex edicto nō
 possederit. ego sponsione vicerim? nihil, opinor. cogno-
 scimus edictum. QVI EX EDICTO MEO IN
 POSSESSIONEM VENERINT, (de te loquitur
 Neui quemadmodum tu putas. ais enim, te ex edicto
 venisse: tibi, quid facias, desint, te instituit, tibi praec-
 cepta dat.) EOS ITA VIDEATUR IN POS-
 SESSIONE ESSE OPORTERE. quomo-
 do? QVOD IBIDEM RECTE CVSTO-
 DIRE POTERINT, ID IBIDEM CV-
 STODIANȚ: QVOD NON POTER-
 RVNT

Notabula

PRO
 RVNT, ID
 LIBERT. QU
 INVITVM
 CET. cum qu
 ipsum, quon
 tem omnibu
 de praedict
 fons Praet
 dato, ut te
 ta, ut Quin
 admodum
 latorum, qui
 fo: cum, qui
 omnia m
 illi
 praetor, d
 P. Quin
 Defuit om
 peritiam, &
 Neui in ap
 gsa, ac ror
 via & sp
 periculo?
 rium iudic
 vno hac
 in loco
 Quinctium
 quid petere
 multa ante
 qui bona p
 demus et
 RVNT

miserat? at hic quidem ius
 a suo dno penatibus prae
 quossum est, suorum seruari
 non solum violatum esse, cu
 de cuiusq; rei a dno
 necesse est: si a te cecum co
 si, vt, cum postea quid fatu
 cedere quere? nulli a possen
 in incerto reliquū tempore
 sine C. Aquila eius molis
 in hac causa improbitatem
 & veritate contendere, atq;
 ut, si ipso illo tempore, cum u
 possidere, in possessionem mi
 sero P. Quinctium de possessi
 quemadmodum possidere in
 3. qua qua in verbis facta est
 P. Quinctij possessa non fuit
 id quidem quemadmodum
 est causa C. Aquila, quin, si
 in praetor adicit, iste ex edicto ni
 puerit? nihil, opor. cogu
 VI EX EDICTO MEO IN
 VENERINT, (de re loquar
 in tu putat. au enim, te ex edicto
 de, de sine, te inquitur, reb; ip
 TA VIDEITUR IN POS
 SSE OPORTERE, quami
 BIDEM RECTE CPSTO
 RENT, ID EPIDEM CP
 QD NON POT
 RVN

PRO P. QVINCTIO.

RVNT, ID AVFERRE, ABDVCERĒ
 LIBEBIT. quid tum? DOMINVM, inquit,
 INVITVM DETRVDERE NON PLA
 CET. cum ipsum, qui fraudandi causa latitet: eum
 ipsum, quem iudicio nemo defendat: eum ipsum, qui
 eum omnibus creditoribus suis, malè agat, inuitum
 de praedio detructi verat. * proficiscenti tibi in possess- 85
 sionem Praetor ipse Sex. Neui palam dicit, ita possi
 deto, vt tecum simul possideat Quinctius: ita posside
 to, vt Quinctio vis non ass. ratur. quid? tu id quem
 admodum obseruas? mitto illud dicere, eum, qui non
 latitarit, cui Roma domus, vxor, liberi, procurator ef
 fet: eum, qui tibi vadimonium non deseruisset: hac
 omnia mitto: illud dico, dominum expulsus esse de
 praedio, domino à familia sua manus allatas esse ante
 suos lares familiares. hoc dico,
 Defunt omnia quae ad tertium partitionis membrum
 pertinebant, & ex Epilogi principio pauca.

Neuium ne appellauit? quidem Quinctium, cū simul
 esset, experiri posset quotidie, deinde quod omnia iudi
 cis d. s. si cillima cum summa sua inuidia, maximoque
 periculo P. Quinctij fieri mallet, quàm illud pecunia
 rium iudicium, quod vno die transigi posset: ex quo
 vno hac omnia nata, & profecta isti concedit. quo
 in loco conditionem tulit, si vellet pecuniam petere, P.
 Quinctium iudicium solui satisfidaturum, dū ipse, si
 quid peteret, pari conditione vteretur. * ostendi, quā 86
 multa antè fieri contenerit, quàm hominis propin
 qui bona possideri postularentur, praesertim cū Roma
 domus eius, vxor, liberi essent, & procurator aque

ORATIO

veriusque necessarius. docui, cum desertum esset: dicat
 vadimonium, omnino vadimonium nullū fuisse: quo
 die hūc sibi promississe dicat, eo die ne Roma quidē eū
 fuisse, id testibus me pollicitus sum plenum facturū,
 qui & scire deberent, & causam, cur mentirentur,
 non haberent. Ex edicto autem non potuisse bona pos-
 sideri, demonstravi, quod neque fraudandi causa la-
 titasset, neque exilij causa solū vertisse diceretur. * Re-
 liquum est, ut eum nemo iudicio defenderet: quod cō-
 tra copiosissime defensum esse contendit, non ab homi-
 ne alieno, neque ab aliquo calumniatore atque impro-
 bo, sed ab equite R. propinquo, & necessario suo, quem
 ipse Sext. Neuius procuratorem relinquere antea con-
 suisset: neque eum, si Tribunus appellaret, iccirco minus
 iudicium pati paratum fuisse, neque potentia procura-
 toris Neuius creptum: contra, istum potentia sua
 tum tantummodo superiorem fuisse, nunc vobis vix
 38 respirandi potestatem dare * quasi, quae causa fuis-
 set, cur bona non venissent, cum ex edicto possideren-
 tur. deinde illud quoque requisivi, quae ratione ex tot
 creditoribus nemo neque tum idem fecerit, neque nunc
 contradicat, omnesque pro P. Quinctio pugnent, praesertim cum in tali iudicio testimonia creditorū exi-
 stimentur ad rem maxime pertinere. postea sum vsus
 aduersarij testimonio, qui sibi eum nuper edidit so-
 cium, quem, quomodo nunc intendit, ne in viuorum
 quidem numero tum demonstrat fuisse. tum illam in-
 credibilem celeritatem, seu potius audaciam protuli:
 consilium maius necesse esse, aut biduo DCC. millia pas-
 suum se decursa, cui Sext. Neuium diebus complu-
 ribus ante in possessionē misisse, quam postularet, ut
 ei l.

*Epilogus
 C. h. p. d. a. n. a.
 C. p. h. l. i. o. j. a.
 C. e. p. i. t. a. l. a. t. a. c.*

PRO

uiceres bona poss
 aper: d. domini d
 fuiti Neuium
 tur ex p. ad d. l. i.
 tem bona posses
 fessio p. d. i. c. t. u.
 qua tenent, ac p
 fuisse, quae sibi ne
 ex quibus sibi non
 dem: r. u. m. f. u. s. s. e.
 p. i. t. u. m. f. u. s. s. e. q. u. e. s.
 p. r. a. t. i. o. p. r. i. m. a. d. Q.
 d. e. n. a. q. u. e. e. x. h. o. c. i. p. s.
 p. o. s. s. e. d. i. t. i. t. u. s. p. r. o.
 i. s. s. e. E. x. q. u. a. & e. x.
 N. e. q. q. u. a. n. d. p. r. o. f. e. s.
 s. e. n. e. q. u. e. n. e. m. i. t. t. e.
 p. e. r. i. n. t. a. r. e. m. i. t. t. e.
 e. s. s. u. a. m. f. a. c. i. e. r. e. p. o.
 & p. e. r. i. c. i. u. m. a. g. e. n. t.
 t. e. a. t. q. u. e. e. s. q. u. a. s.
 f. i. c. t. u. s. q. u. i. Q. u. i. n. t.
 s. u. a. m. n. i. l. i. a. c. i. u. s.
 s. e. q. u. e. n. t. i. m. v. i. a.
 m. o. p. i. a. p. o. s. s. e.
 e. r. u. d. i. c. i. t. a. t. e. m. *
 d. i. e. i. l. l. o. r. u. m. m. i. n.
 e. x. p. o. n. t. u. s. s. i. c. a. s.
 p. o. s. s. i. b. i. l. e. c. i. u. i. t. a.
 r. a. t. i. o. c. i. u. i. t. a. t. e.
 p. o. s. s. i. b. i. l. e. i. n. d. i. c. e.

si liceret bona possidere* postea recitavi edictū, quod
 aperit dominū de pradio detrudi veraret: in quo con-
 stitit Neuium ex edicto non possedisse, cum confitere-
 tur ex pradio detrusum esse Quinctium: omnino au-
 tem bona possessa non esse constituit, quod honorū pos-
 sessio spectetur non in aliqua parte, sed in vniuersis,
 que teneri, ac possideri possunt. dixi, Romæ domum
 fuisse, quod iste ne aspirarit quidem: seruos complures,
 ex quibus iste non possederit neminē, ne attigerit qui-
 dem: vnum fuisse, quem attingere conatus sit. prohibi-
 tum fuisse, quiescisse. * in ipsa Gallia cognouisti in
 pradia priuata Quinctij Sex. Neuium non venisse:
 denique ex hoc ipso saltu, quem per vim expulso socio
 possedit, seruos priuatos Quinctij non omnes eiectos
 esse. Ex quo, & ex ceteris dictis factis, cogitatur, Sex.
 Neuij quiuis potest intelligere, istum nihil aliud egisse,
 neque nunc agere, nisi vt per vim, per iniuriam,
 per iniquitatem iudicij totum agrum, qui communis
 est, suum facere possit. * Nunc causa perorata, res ipsa
 & periculi magnitudo C. Aquili cogere videtur, vt
 te, atque eos, qui tibi in consilio assunt, obsecret, obte-
 stetur, P. Quinctius per senectutem, ac solitudinem
 suam, nihil aliud, nisi vt vestra natura, bonitatiq; ob-
 sequamini: vt, cum veritas cum hoc faciat, plus huius
 inopia possit ad misericordiam, quam illius opes ad
 erudelitatem. * quo die ad te iudicem venimus, eodem
 die illorum minas, quas antē horrebamus, negligere
 cepimus. si causa cum causa contenderet, nos nostrā
 per facile cuius probaturos statuebamus. quod vita
 ratio cum ratione vitæ decerneret, iccirco nobis etiam
 in obsequio te iudice opus esse arbitrati sumus. ea res enim

seruum est exturbari fortunam omnibus miserius est. in-
imica. acerbum est, ab aliquo circumueniri: acerbius,
à propinquo. calamitosum est, bonis eueri: calamito-
sum, cum dedecore. factum est à forti virg, honesto
viro iugulari: funestus, ab eo, cuius vox pro conio qua-
stu proficit, indignum est, à pari vinci, aut superiore:
indignius ab inferiore, atq; humiliore. luctuosum est,
trahi alteri cū bonis: luctuosius, inimico: horribile est,
causam capitis dicere: horribilius, priore loco dicere.
* omnia circumspexit. Quinctius, omnia periclitatus 96
est, C. Aquili: non pratorē modò, à quo ius impetra-
ret, inuenire non potuit, atq; adeo ne vnde arbitrari
quidē suo postularret: sed ne amicos quidē Sex. Neuij,
quorum sepe & diu ad pedes iacuit stratus, obsecrans
per deos immortales, vt aut secum iure contenderent,
aut iniuriam sine ignominia sibi imponerent. * deniq; 97
ipsum inimici vultū superbissimum subiit: ipse Sex.
Neuij lacrymans manum apprehendit, in propinquo-
rum bonis proscribendus exercitatum: obsecrauit per
fratris sui mortui cinerem, per nomē propinquitatis,
per ipsius coniugē & liberos, quibus propior P. Quin-
ctio nemo est, vt al: quando misericordiam caperet:
aliquam, si non propinquitatis, at atatis sue: si nō ho-
minis, at humanitatis rationem haberet: vt secū ali-
quid, integra sua fama, qualibet, dummodo tolerabili
conditione exansigeret. * ab ipso repudiatus, ab amico 98
eius nō subleuatus, ab omni magistratu agitur, atq;
perterritus, quem prater te appellet, habet neminem,
tibi se, tibi suas omnes opes fortunasaq; commendat: ti-
bi committit exstimationem, ac spem reliqua vitæ:
multu vexatus contumelijs, plurimis iactatus inu-

ORATIO *hærea*

29 riu. non turpis ad te, sed miser confugit è fundo ornati-
 tissimo deiectus, ignominiosus omnibus appetitus, cum
 illum in suis paternis bonis dominari videret, ipse filia
 nobili dotem conficere non posset, nihil alienum tamē
 29 vita superiore cōmisi. * itaq; te hoc obsecrat C. Aquili-
 li. ut, quam ex estimationem, quam honestatem in
 iudicium tuum propè acta iam atate decursaq; attru-
 lit. tam liceat ei secum ex hoc loco efferre: ne is, de cu-
 jus officio n. mo vnquam dubitauit. sexagesimo deni-
 que anno, de decore, macula, turpissimaq; ignominia
 notatur: ne ornamentis eius ornatus Sex. Neuius
 pro spoliis abutatur: ne per te ferat, quod minus, quæ
 existimatio P. Quintium vsque ad senectutem per-
 texit, eadem vsque ad rogum prosequatur.

PRO SEXTO RO-
 SCIO AMERINO

ORATIO II.

REDO ego vos iudices mirari, * quid
 sit, quodd, cum tot summi oratores, ho-
 mi n. sq; nobilissimi sedant, ego po-
 tissimū surrexerim, u. qui neq; etate,
 neque ingenio, neque auctoritate firmi-
 cum his, qui sedent, comparandus. omnes enim hi,
 quos videtis adesse in hac carissa iniuriam nouo sceler-
 re constam putant oportere defendi, defendere ipsi
 propter iniquitatem temporum non audent. ita fit,
 ut adsint, propterea quodd officium sequuntur: ta-
 ceant autem idcirco, quia periculum metuant,
 2 * quod ergo? audacissimus ego ex omnibus? minime.

*Cicero dicitur
 se se et per
 sona sua*

*propter
 sillam*

et iam-

PROSEXROS

et iam...
 laudat...
 len...
 sem Sex...
 fer...
 est...
 in hac...
 quem...
 scela...
 ter...
 vi...
 est...
 quæ...
 itax...
 prope...
 adde...
 de...
 dicit...
 in...
 quæ...
 bene...
 ego...
 ritam...
 Ho...
 su...
 bu...
 ta...
 omni...
 in...
 imp...
 C